

Accepting Shabbos and Making a Tenai at Candle Lighting

Yoni Rabinovitch

1) ספר הלכות גדולות סימן ט - הלכות חנוכה

והיכא דבעי אדלוקי נר חנוכה ונר שבת, ברישא מדליק דחנוכה והדר מדליק דשבתא, דאי אדליק דשבת ברישא איתסר ליה לאדלוקי דחנוכה משום דקבלה לשבת עליה.

2) הר"ן על הרי"ף מסכת שבת דף י עמוד א

ומדאמרי' דנר חנוכה ונר ביתו נר ביתו עדיף משום שלום ביתו. כתב הרמב"ן ז"ל משמע לי דאף להקדים מקדימין נר ביתו לשל חנוכה שכל התדיר והמשובח מחבירו קודם לחבירו [זבחים דף פט א] אבל ראיתי לבעל הלכות ז"ל שאומר והיכא דקא בעי אדלוקי נר חנוכה ונר שבת ברישא מדליק דחנוכה והדר מדליק של שבת דאי אדליק דשבת ברישא איתסר ליה לאדלוקי דחנוכה משום דקבלה לשבת עליה, וכמה הוא דחוק זה הטעם ... אבל הדלקת נר בשבת אם הדליקו מה קיבול שבת יש בכך הרי כדי שלא יהא טרוד בערב הוא עושה אם כן הדליק נר זה [בערב] שבת לא ידליק נר אחרת ואדרבה לא מפני שהוא שבת מדליק אלא מפני שעדיין אינה שבת וכי גמר הדלקה קונה שביתה? ... אלו דבריו ז"ל ואינן נראין לי... אלא ודאי היינו טעמא משום דרבנן הכי תקון שתהא הדלקה מלאכה אחרונה ושלא יעשה אחריה מלאכה כלל והיינו טעמא לפי שהדלקה מלאכת מצוה היא לצורך שבת וכדאמרינן לקמן [דף כה ב] הדלקת נר בשבת חובה ונמצא שהיא כתחלת שביתה וכקבלתה

3) ספר הישר (חלק התשובות) סימן מח

ועוד ראייה לברכה שכן כתב בהלכות גדולות 9 המדליק נר חנוכה ונר שבת תחילה מדליק נר חנוכה דאי אדליק שבת ברישא איתסר ליה. מכלל שהוא מברך, שאם אין ברכה קבלה מניין

4) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסג סעיף י

לבעל ההלכות גדולות כיון שהדליק נר של שבת חל עליו שבת ונאסר במלאכה ועל פי זה נוהגות קצת נשים שאחר שברכו והדליקו הנרות משליכות לארץ הפתילה שבידן שהדליקו בה ואין מכבות אותה ... ויש חולקים על בעל הלכות גדולות ואומרים שאין קבלת שבת תלוי בהדלקת הנר אלא בתפילת ערבית הגה: והמנהג שאותה אשה המדלקת מקבלת שבת בהדלקה אם לא שתתנה תחילה ואפילו תנאי בלב סגי (מרדכי) אבל שאר בני הבית מותרין במלאכה עד ברכו ועיקר הדלקה תלויה בנרות שמדליקין על השולחן אבל לא בשאר הנרות שבבית וצריך להניח הנרות במקום שמדליקין ולא להדליק במקום זה ולהניח במקום אחר.

5) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסג סעיף ה

יש מי שאומר שמברכים קודם ההדלקה ויש מי שאומר שמברך אחר ההדלקה וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנה עד לאחר הברכה. ומשימין היד לפני הנר אחר ההדלקה ומברכין, ואחר כך מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג

6) הקדמה לספר דרישה ופרישה (בנוגע לרבנית מרת בילה בת הר"ר ישראל אידלש)

הביטו נא וראו את מה שהרגישה בטעות הנשים בהדלקתן הנרות ביום טוב, וטעותן בשתים, האחד, מה שנוהגות להדליק נרות של יו"ט כמו של שבת, דהיינו, שמדליקין תחלה הנרות, ואחר כך משימין ידיהן לפני הנרות, ומברכין הברכה על הנרות, ואחר כך מסלקין ידיהן, הכל

כמו נרות של שבת, ומנהג זה מביא רמ"א בשו"ע באו"ח סי' רס"ג ס"ה... התייחס בהדלקת הנרות לשבת, שאחר הברכה אסור שוב בהדלקה, אבל ביו"ט שמותר להדליק הנרות ביו"ט עצמו, מוטב שנעשה ברכת הנרות כתיקונה, להיות הברכה עובר לעשייתן ולהדליק הנרות של יו"ט...

7) דגול מרבבה אורח חיים סימן רסג

ולדברי המגן אברהם צריך לומר שלא פלוג בכל ברכת הדלקה, אם כן קשה גם בהדלקת נר חנוכה יברך אחר שהדליק משום לא פלוג, והא דאיי ליתא, כמבואר בסימן תרע"ו סעיף ב' בהג"ה, אלא דאיי כיון שהנוסח הוא להדליק נר של חנוכה [שם סעיף א], ובשל שבת הנוסח להדליק נר של שבת, לא שייך לא פלוג, אם כן הוא הדין דביום טוב גם כן לא שייך לא פלוג. וכן נראה לי להורות כאשת הגאון דרישה, והיא אשה אשר נשאה לבה בחכמה:

8) משנה ברורה סימן רסג

(כז) אחר ההדלקה - ס"ל דאם תברך הוי כאלו קבלה לשבת בפירוש ושוב אסורה להדליק וא"כ ביו"ט דלא שייך זה לכ"ע תברך ואח"כ תדליק ודעת המ"א דלא פלוג [לה] אבל הרבה אחרונים ס"ל כמ"ש מתחלה:

9) ספר כלבו סימן לא

ואומר הר"ם כשמדליקין בערב שבת יכולין להתנות שאין מקבלין עליהן שבת עד שיתחיל החזן להתפלל תפלת ערבית... ורבינו פרץ ז"ל כתב דוקא לבני הבית, אבל אשה שמדלקת היא אסורה לעשות מלאכה לאחר שהדליקה, דכיון שמברכת עליה אין לך קבלה גדולה מזו, ואין מועיל לה שום תנאי.

10) ערוך השולחן אורח חיים סימן רסג

ומ"מ י"א שאין מועיל תנאי והטעם כיון שיש בזה ברכה והברכה בע"כ מכנסת אותם בקדושת שבת כיון שמזכרת להדליק נר של שבת ואל"כ הוה כברכה לבטלה [עב"י בשם הכלבון] ועוד נ"ל טעם דכיון דלהבה"ג היתה זאת תקנת חכמים שתהא הדלקת הנר המלאכה האחרונה למען תהיה בזה הקבלת שבת אין היחיד ביכולתו להוציא את עצמו מזה ע"פ תנאו וכל זה הוא לשיטת בה"ג:

11) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסג סעיף י

ויש אומרים שאם מתנה קודם שמדליקה שאינה מקבלת שבת עד שיאמר החזן ברכו מועיל ויש אומרים שאינו מועיל לה

12) משנה ברורה סימן רסג

(מד) שתתנה תחלה - ואין להתנות [מח] כ"א לצורך מאחר שיש חולקין וסוברין דלא מהני תנאי וכנ"ל: